

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponta reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 fillér.

Lehel kürtje.

Apponyi ismét aktualis. Mintha azt mondanám: napirendre került az igazság. Apponyinak mindig napirenden kellene lennie, habár, ha kell, a neve nélkül. Ezméinek keresztül-kasul kellene hatolnia, minden alkotását a köznek. Esetleg a neve nélkül, nehogy a névnek folytonos hangoztatásával, varázsának csökkenésével veszítsen a reprezentált ige és eszme is.

Néhány hónap óta, amióta Apponyi a közélet hivatalos férfiai közül visszavonult Eberhardra, mindegyre újból felhangzott a hívó szózat:

— Brutusz alszol?

A legkülönbözőbb politikai hitvallású férfiak várták, kérték, hitták Apponyit. És az „összmonarhia“ lapjai, a bécsiek, amelyek makacs következetességgel az „Inland“ rovatban tárgyalják a magyar belpolitika ügyeit, Apponyi hallgatásából siettek levonni a konzekvenciákat: Apponyi visszavonul! És közép Európa sajtóját bejárta a méla akkord: Apponyi visszavonul!

E hirre lelkemben egy modern történelmi tragédia körvonalai rajzolódtak. Mivelhogy ma nem épen a hadvezérek soraiban kell keresni és találni a történelmi tragédia hőseit. Fischer Kuno mondta a tragédia lényegéről: egyedül az ár ellen. — Hogy ennek a vége a megtörés, nem kell bizonygatni.

Ime egy férfiú, aki egy emberöltőn keresztül hirdeti apostoli tüzzel, apostoli hittel meggyőződését, amelyet nemzete történelme, politikai konstellációja, államalkotó, kulturaterjesztő hivatottsága érlelt benne. Ennek a meggyőződésnek szentelte ifjuságát és férfikora javát, ennek az eszmének toborozva híveket, szerevve pártot költötte el nagy vagyonát. Ez eszme vallásának papjává szegődve, pontifex maximussá lön ugyan, de szegénységi fogadalmához hiven — amelyet pappá szegődésekor magának tett — megvetette a földi javakat és méltóságokat. Mennyit kellett küzdenie jeges közönnyel, a tengernél is mérhetetlenebb emberi butasággal és kigyómarásos árulással és gyanúsítással!

Harminc évi önzellen és kitartó, sokat hányatott, de irányt nem tévesztő pályafutás után itt áll és nem leli hon-

ját a hazában. Pedig ki tagadhatná, hogy az ő szünetlen hirdetett eszméinek gyümölcserése volt a tavaly őszi kilences bizottság eleborátuma, a magyar katonai reáliskolák és a kiegyezési törvény keretén belül elért vívmányok mind Diósgyőrig. De a politikában nem az arat, aki vetett.

A nagy idealista most csaknem elhagyottan áll. Horánszky Nándor meghalt, Szentiványi Árpád és Hódossy Imre aposztáziába estek. És bár a vezérkar töredéke a jászberényi riadóra gyülekezik és holnap, szerdán újra manifesztálja párt mivoltát: olyan az, mintha Rákóczy a majtényi csata után újra a Máriás lobogó köré seregeltetné kurucait. Ez a jogos szkepticizmus szól felénk a jászberényi szózatból: „Az igazságot fogom szolgálni az előkészítés munkájában, ha földi pályám előbb ér véget; párttal, ha akad párt, amely nyitott szemekkel támogatni hajlandó ezen a rögzös uton.“

Pedig az eszme, amelyet Apponyi képvisel, bölcs és életerős. Tömören ez: Az 1867-ben alkotott kiegyezés üdvös alkotás, mert az államok alakulása és a népfajok eloszlása, valamint sztratégiai, földrajzi és gazdaság politikai okoknál fogva Ansztriának Magyarországgal való szükség- és célszerű szövetségét szuverén államok közt szokásos módon létesíti. Minthogy azonban az ott adott keretek, amelyeket a nagyobb rossztól való félelem és a közelmúlt szomorú tapasztalataival temperált önérzet szükekre szabott és így azok nem alkalmasak arra, hogy azokon belül e nemzet egyéniségének ereje érvényesüljön (holott ez nemzeti és emberiségi szempontból egykép kívánatos): e kereteket fokozatosan tágitani kell. Minthogy pedig e keretek a kiegyezési törvény szerint a közösen szervezett *hadügy* terén a legszükebbek: pro primo itt kell tágitani. A *kultúra* terén a nemzeti, sepecialis sajátosságok fokozottabb előtérbe tolása mellett a fölöttünk gyakorolt német szellemi fenhatóság megtörése kell politikai okból, meg azért is, hogy szellemi életünk egyébként fogékony talajának művelésébe francia majd más impressziókkal belevigyük a váltógazdaságot. A *gazdasági* élet terén az ipar fejlesztése

utján most már kitűzhetjük célul az önálló vámterületet.

Csupa oly gondolat, amely idealis szépen és amellet realisan hangzik. Hogy Apponyi mégis sosem vált a nemzeti vezérévé, egyrészt egyéniségében, másrészt a körülményekben keresendő.

Apponyi főhibája erénye is. Az örök ingadozás. Miként a lelkiismeretes bírónem lehet eléggé erélyes, mert a folytonos kétség, az aggályoskodó mérlegelés megemészti energiája egy részét, azonkép a lelkiismeretes államférfiú. Az elv kitűzve előtte, de a részletek, a megvalósítás, ha az nem akar sablonos szubszumálás lenni, mennyi töprengés és hányódás kíséretében történik. A nemzet lelkiismerete mikép a korona, nem hajolhat több gyöngédséggel egyik elvet követők fölé, mint a mennyiben részelteti a másik tábor. Ez az ingadozás, amely a vezér saját sága, a pártra is rányomja bélyegét. Már pedig aki egyik félnek sem barátja, mindkettőnek ellensége. A fakultatív polgári házasság pártját a konzervatívok meg a radikális-liberalisok egyaránt rossz szemmel nézték. Apponyit, aki az önálló vámterületet akarja, de nem máról-holnapra: ellenséges szemmel nézi a függetlenségi párt, amely ma akarja és a kormánypárt amely nem akarja.

De az igazság és a eszmény mindig töviskoszorút hordott, legalább a népszerűtlenség töviskoszoruját. Azonban a tragikus hőst a szenvedés nem töri meg

Ha már a szenvedés megsemmisítené, nem volna tragikus hős. Előbb a mártírúmnak kell következnie. Ezért nincs még ennek a tragédiának sem vége. „Amily távol áll tőlem a duzzogó félrevonulás, ép annyira elutasítom a kapaszkodásnak még látszatát is,“ — hangzott Jászberényben.

Hogy a tragikum teljes legyen, a hős dicső czélért, igaz eszméért küzdött; az eszme diadalmaskodik, de a hős elbukik. „Ezméim tért nyertek, én egyénileg vesztettem,“ — hangzott vasárnap.

Vajha mindenki oly intenzíven érezné e tragédia katarziszát, mint én érzem.

Dr. Schober Béla.

Olcsó árak!

Szülők figyelmébe.

A vizsgák alkalmából ajánlom dus
rak-**ajándékul** alkalmas tár-
táramat **ajándékul** gyűjtemény-
gyűjtemény-
Képes könyvek és ifjusági iratok 25 krtól feljebb.

Vig Zz gm. S. könyv- és papirkereskedésében
főtér Milinovics-ház.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

Perczel Dezső elnökölt a mai ülésen. Napirend előtt

Darányi Ferenc szólal föl személyes kérdésben.

Az indemnitás első szónoka

Olay Lajos: Erős szavakkal bírálja a kormány eljárását. Kérdi Tiszát, meg fogja-e kötni Ausztriával a kiegyezést a 14. §. alapján? Szólvó attól fél, hogy el fogja követni ezt a nagy törvényteleniséget. Bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt és ezért az indemnitást nem fogadja el.

Sághy Gyula: Nem fogadja el az indemnitást annál a nagyfokú bizalmatlanságnál fogva, amelylyel a mostani kormány iránt viseltetik. A bizalmatlanságra sok oka van, később lesz alkalma ezeket bővebben kifejteni.

Ezután a kormány katonai programját bírálja. Majd Apponyi programjáról beszél, helyesli azt és bizton hiszi, hogy eljön az idő, amikor ez a politika fog érvényesülni. Nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Marjay Péter! Vizsgálja a kormány eddigi működését. Kérve-kéri a kormányt, kövessen végre nemzeti politikát. Tekintsen végre a népre, amely sorvad-senyved és a szocializmus karjaiban pihen. A népet ki kell emelni mostani súlyos helyzetéből, hacsak azt nem akarjuk, hogy irtózatossá szakadjon az országra. Sürgeti az ingyen népoktatást s a nép erkölcsi nevelést. Biharban van egy község, ahol a templom körül három kocsmá van.

Népínség fenyegeti az országot s a kormánynak mégis van szive katonára pénzt költeni, A kormány rossz gazdálkodásai közül főlemlíti a nagytrafikok ügyét. Minek adja ki bérbe ezeket az állam, inkább ő maga huzná hasznot belőle.

Példákat hoz fel arra, hogy a trafikok bérbeadása körül visszaéléseket követnek el. A Délvidéken valami Herz-család kapta meg a trafikokat.

Nem fogadja el az indemnitást.

Az elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Váradi Károly támadja szünet után a javaslatot hosszabb beszédben.

Lu'ács pénzügyminiszter válasza után elnök az ülést 2 óra előtt berekeszti.

Főrendiházi tagok csatlakozása a nemzeti párthoz. Apponyi Albert grófot vasárnap jászberényi beszámolója alkalmából gróf Forgách László szabolcsmegyei földbirtokos és gróf Forgách István abaujmegyei földbirtokos főrendiházi tagok üdvözölték és bejelentettek csatlakozásukat a nemzeti párthoz. Ezenkívül üdvözölték még Apponyi grófot Konczek István jászberényi polgármester, Ivánka István, a Hontvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, Hevessy Bertalan volt képviselő, Jágics József, Belder Károly, Medgyesi Béla és dr. Huber Károly Mohácsról.

Egy szerb költő halála.

(Saját tudósítónktól.) Dr. Jovanovics János (Zmaj, Kis-János) szerb költő és népszerű író, aki az elhunyt Milán királylyal rokoni viszonyban állott, ma reggel öt órakor a szerémmegyei Kamenica községben meghalt.

Dr. Jovanovics eredetileg a közigazgatási pályára készült, de már akkor is nagyobb hajlandóságot érzett az irodalomhoz és rövid szolgálat után, amelyet Ujvidék városában töltött, állásáról leköszönvén, a budapesti Tököllyánum felügyelője lett.

Ezután hosszabb ideig mint orvos működött Belgrádban.

Orvosi minőségében nagy irodalmi munkát fejtett ki versben és prózában egyaránt. Számos angol és francia mű jelent meg

Jovanovics fordításában és kiváló érdemeket szerzett a magyar költők szerb nyelvre való átültetésében.

A Kisfaludy Társaság emez érdemei elismerésül 1867-ben levelező tagjává választotta.

Későbbi szerb költők nagyban méltatták Jovanovics irodalmi működését és legujabban Hadzsics Antal tanulmányt írt róla. Az elhunyt költő 1833-ban született és így 71 évet élt.

HIREK.

Ripp Van Winkle az „Otthon” kávéházban.

— Szabadka szenzációja —

Saját külön lovastengerészeti tudósítónk, akihez — sajnos — mindennap szerencsénk van, tegnap délután nem mutatkozott a redakcióban. A távolmaradása óriási örömmünkre szolgált, úgy, hogy riporterünk javaslatára elhatároztuk, hogy a napot szentebb ünneppé avatjuk, mint a sátoros ünnepet. Az öröm azonban korai volt, mert saját külön lovastengerészeti tudósítónk kevéssel 6 óra előtt lihegve rontott be a szerkesztőségbe és miután néhány tengerhadászati gyakorlatot tett, önkarába hullva, egy székre roskadt.

Segédszerkesztőnk megdöbbenve nézett rá:

— Mi történt magával?

Saját külön lovastengerészeti tudósítónk kiprűszkölvén magát, szapora beszéddel kezdte elmesélni felindulásainak történetét:

— Szenzáció, óriási szenzáció!

— Csak lassan, lassan! — válaszoltunk.

— Még senki se tudja, még csak én tudom.

Ő itt van,

— Kicsoda?

— Ő, a nagy férfit!

— Ki az az ő?

— Ripp! A nagy Ripp! Ripp Van Winkle felébredt. Eljött Szabadkára látogatóba. Az Otthon kávéházban találkoztam vele. Amint letelepedett, rögtön megismertem. Hatalmas szakállal jobban omlott le mellére, mint a télen Falussi Istvánnak. Alig, hogy egy lépést tett, hozzárohantam és fülébe daloltam:

»Sima tükörén a haboknak...«

Ripp a dal hallatára összeráncolta homlokát és botjával szeretetreméltóan oldalba bökött. A megbökés fájt egy kissé, de szívesen eltűrtem. Ezután meginterjűváltam, hogy nagybecsű álmai milyenek voltak 20 esztendő alatt.

Segédszerkesztőnk itt már nem tűrhette, hogy lovastengerészeti tudósítónk tovább is beszéljen, ezért bekötötte a száját. Ez azonban nem használt, mert a kötőféken át még jobban ömlött a szó ajkáról:

— Ezután — folytatta — Lisbeth után érdeklődtem. Rippnek elkomorult az arca és úgy tekintett rám, mintha én csábítottam volna el. Bocsánat — mondtam — de ön téved kedves Ripp, mert feleségét Derrick, a polgármester imádkozta. Ripp a kérdéseimre nem felelt. Ezt eleinte nem tudtam magamnak megmagyarázni, végre is megkérdeztem, hogy miért nem beszél?

Ripp erre a legnagyobb durvasággal ellökött magától és azt mondta, hogy menjek a fenébe. Ez keserített el, ezért vagyok oly izgatott.

Riporterünk a mentőkhöz telefonált, hogy lovastengerészeti tudósítónkat, a kiről nem tudtuk, hogy szent-e, vagy örült, a kórházba szállíttassuk, a midőn hirtelen feltárult az ajtó és egy nagyszakálu ember lépett be szerkesztőségünkbe. Egy fényképet nyújtott át, a melyről megtudtuk, hogy a szakállas férfi Hadzsi Ilija Milosev vidini gyalogló turista, aki Hamburgon át San-Louisba bandukol a kiállításra.

Lovastengerészeti tudósítónk megszólította:

— Édes Ripp daloljon nekem!

A Rippnek nézett globbtrotter azonban úgy nyakon vágta a lovastengerészt, hogy tizenkettőt gurulva, az utcán találta magát.

— **Uj doktor.** Salamon Frigyes helybeli ügyvédjelöltet a kolozsvári tudomány egyetemén a jogtudományok tudorává avatták.

— **Sorozás.** Tegnap kezdték meg a Pest szálloda nagytermében az 1904. évi állítás kötelesek sorozását. A sorozó bizottság ma 250 első korosztálybeli közül 105-öt talált a fegyverviselésre alkalmasnak.

— **Az új telekkönyvvezető.** A Hadzsics Antal telekkönyvvezető nyugalomba vonulása folytán megüresedett telekkönyvvezetői állásra az igazságügyminiszter Fuchs Bélát, a helybeli kir. törvényszék segédtelekkönyvvezetőjét nevezte ki.

— **Szabadkának 86 ezer lakosa van.** A m. kir. országos statisztikai hivatal kiadásában most jelent meg az 1903. év április haváról szóló kimutatás, a mely különféle statisztikai adatok mellett közli a múlt évben foganatosított népszámlálás eredményét. A statisztika szerint Szabadkának 86 ezer lakosa van. E számban benne foglaltatik nemcsak a polgári lakosság hanem a katonai helyőrség is. Sándor község lakossága azonban nincs beleszámítva, mert a népszámlálás alkalmával a község még nem tartozott Szabadkához. A szaporodás körülbelül 4 ezer E helyütt érdekesnek tartjuk Magyarország legnagyobb városai lakosságának számárnyát egymás mellé állítani. Ime: Budapest 804,000, Szeged 109,000, Szabadka 86,000, Debreczen 81,000, Pozsony 70,000, Zágráb 68,000, Hódmezővásárhely 63,000, Arad 60,000, Temesvár 57,000, Kolozsvár 50,000, Pécs 47,000, Kassa 43,000.

— **Névmagyarosítás.** Csicsovaczky Milicza (Mileva) zombori illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel »Harsányi«-ra változtatta.

— **Baja szabályrendeletet kér.** Baja város polgármestere átiratot intézett városunk polgármesteréhez, amelyben a szervezési szabályrendelet egy példányát kéri, hogy az idei bajai tisztújításra való tekintettel az ő szabályrendeletüket a mienk értelmében módosíthassák.

— **Az ipari munkások megjutalmazása** az exlex-állapot miatt a múlt évben elmaradt. A kereskedelmi és iparkamarák a maguk részéről a szükséges jelöléseket megtették, azóta egy év múlt el, de költségvetés hiányában e jutalmak mind a mai napig nem voltak folyósíthatók. A kereskedelmi miniszter most bizalmasan értesítette a szegedi iparkamarát, hogy a jutalmakat csak az idei karácsonyi ünnepek alkalmával fogja kiosztani.

— **A szegedi honvédkerület harcászati gyakorlata.** A szegedi II. honvédkerület törzstisztjei és törzstiszt-jelöltjei nagyobb harcászati gyakorlaton vesznek részt a dunántúli lovaglő-gyakorlatok alkalmából. A tiszték f. hó 7-én vasuton utaztak el Veszprémbe, a honnan 8-án lóháton indultak el a gyakorlatokra, Keszthely és Tapoleza irányában, Veszprém, Fala és Vas vármegyék területén folynak a gyakorlatok. A nagyobb harcászati lovaglás f. hó 19-én ér véget, amikor a szegedi honvédkerület tisztjei visszakérülnek állomáshelyükre,

— **A szegényház tolvaja.** Krizsán Antal többször büntetett csavargó aki jelenleg a szegényház kenyerét fogyasztja, egyik szegényházbéli társától 10 korona 72 fillérnyi megtakarított pénzét ellopta és mire tettét észrevették, már 4 koronát el is költött belőle. A rendőrség a büntető eljárást folyamatba tette a javíthatatlan csavargó ellen.

— **A postatakarékpénztár ujjaszervezése.** Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter utasítására a kereskedelemügyi minisztériumban most dolgoznak a postatakarékpénztár ujjaszervezésén. A miniszter ezt a szándékát leiratban jelezte, amelyet egyes kereskedelmi és ipar kamarákhoz intézett. Az eszéki, zágrábi és zenggi kereskedelmi kamarák ugyanis fölríttilag kérték a minisztert, hogy a postatakarékpénztárnál teljesítendő befizetések céljaira blanco-befizetőlapon vezettessen be, amelyeket a befizető maga tartoznék a csekkszámlatulajdonos cégével és a számla számával ellátni. A kereskedelemügyi miniszter most arról értesítette a kamarákat, hogy a kérelmet nem teljesítheti, mert ezzel csökkentené a könyvelés biztosságát és megnehezítené a postatakarékpénztár belső kezelését. Egyébként most dolgoznak a postatakarékpénztár reorganizálásán és az ujjaszervezés alkalmával bizonyára fog mód kinálkozni a befizetések megkönnyítése céljából megfelelő rendszabályokat életbeléptetni.

— **Gazdátlan pénz.** Megirtuk a múlt hó elején, hogy a polgári rendőrök Bugarszky Szávó tovarisovai lakost tetten érték, amint egy áldoztatától, akinek nagy summa hamis pénzt ígért kisebb összegű jó pénzért, háromszáz koronát csalt ki. Mindkettőjüket a rendőrök előállították, amikor a hiszékeny nő, akit Bugarszky Szabadjára hozott, Schön Katarina erderikei (Szlavónia) illetőségűnek mondotta magát. A rendőrség kérdezősködésére most jelentés érkezett az erderikei hatóságtól, amely szerint ott Schön Katarina nevű egyén nem létezik. A rendőrségnél levő 280 korona így tehát egyelőre gazdátlan marad. És valószínű, hogy nem is kerül meg a félnék tulajdonosa, mert a hamis nevet és illetőségi helyet csakis azért mondotta be, nehogy megtalálják és a csalókkal való érintkezés miatt megbüntessék.

— **Mérgezés.** Pölhe Ilonka két éves leánya ma délben azon idő alatt, míg anyja a szobából távol volt, megízlelte a zsirszódát, amelyet a mosáshoz készített az anyja. A mérgezést a visszatérő anya azonnal észrevette és a mentőkért sietett, akik a kisleányt válságos állapotban a kórházba szállították.

— **Az „untauglich.”** Nagy volt az öröme Szkenderovich Énok nevű hadkötelesnek. A sorozó-bizottság ugyanis nem találta alkalmasnak és előlotti örömeiben nagy áldomást rendezett. De a mulatozásnak rossz vége lett, mert az összetört üvegek és poharak cserepei a lábait összevagdosták úgy, hogy a mentőknek kellett ápolás alá venni.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Anésics Antal 2 órá, Gyurasevics Péter 20 év, Vujkovic D. Antal 3 nap, Kovács Bódog 8 nap, Kulcsár Katalin 2 hó, Nagy B. Elek 26 év, Breier Péter. Született 13, 6 fiu, 7 leány. **Eljegyzés:** Odor Gulyás Lukács Pokornik Máriával, Tonkovics Péter Radák Eszterrel.

Erdősi Herman a börtönben.

Kérvény a szabadlábra helyezésért.

(Saját tudósítónktól.) Lapunk vasárnap megjelent számában részletesen közöltük Erdősi Herman bűnperében a szabadkai kir. törvényszék által hozott ítéletet, amelynek kihirdetése alkalmával tudvalevőleg kínos incidens zavarta meg a tárgyalás menetét. Erdősi Herman ugyanis *Szerdahelyi Sán-*

dor törv. elnök helyett, amikor az ügyben hozott ítéletet indokolta, lelövélssel fenyegette, úgy, hogy két fegyveres börtönőrnek is alig sikerült a szerencsétlen embert megfékezni.

A tárgyaláson nyilvánvaló volt, — hogy Erdősi Herman nagyfoku idegbetegségben szenved s a betegségére a tárgyalás izgalmai nagy hatással voltak, ami a tárgyaláson való viselkedéséből is kiderült.

Erdősit az ítélet kihirdetése után letartóztatták. A szerencsétlen ember rettenetes dolgokat mivel a cellájában, folyton kiabál és valósággal úgy viselkedik *mint egy örült.*

Erdősi Herman felesége tegnap ügyvédet vallott. Megbizta Kertész Ignác drt, hogy férje szabadlábra helyezése ügyében tegyen lépéseket.

Kertész dr. még a tegnapi nap folyamán sürgős kérvényt adott be a szabadkai kir. törvényszékhez. A kérvényben arra kérte a törvényszék elnökét, hogy Erdősit bocsássák szabadlábra, mert a letartóztatása esetleg végzetes lehet az amúgy is nagyfoku idegességben szenvedő emberre.

Egyben arra kéri a törvényszéket, hogy Erdősi elmebeli állapotát vizsgálják meg, mert tettét is olyan felindult állapotban követte el, amely állapotot beszámíthatónak mondani nem lehet.

A kérelmet a törvényszék holnap tárgyalja.

LEGUJABB.

A háboru.

Togo tengernagy jelenti, hogy Kaiping ostroma következtében az oroszok 3000 főnyi légénységgel és 20 ágyuval kivonultak Inkauból.

Togo tengernagy jelenti: E hó 10-én a japán hajóhadosztály a Talienvani öbölben Sziao Pintau közelében négy torpedónaszádromból vett észre, amelyeket Port-Arturba üzött. A talienvani öbölben több mint 70 aknát pusztítottak el. Ezekon kívül még 30 zuzóaknát, ezeknek egy részét már a Pecsili-öbölben ártalmatlanná tették.

A Daily Mail tudósítója jelenti, hogy a 12-én jelentett ütközet, amelyben az oroszok, hir szerint, 800 embert vesztettek, Sziungtájnál volt, hova a japánok Kurantiemből vonultak, hogy a vidéket kiürítsék, mielőtt Niucsvangra vonulnának elő.

A király unokái földkörüli uton.

A király két unokája, Gizella főhercegnő és Lipót bajor herceg fiai, György és Konrád bajor hercegek tegnapelőtt földkörüli utra indultak. A hercegeket, akik közül György 24, Konrád pedig 21 éves, br. Reitzenstein Vilmos százados, György herceg katonai nevelője fogja kíséreni utjukban.

Az angol király utazása.

Londonból jelentik, hogy az eddig történt elhatározás szerint Edvárd király e hó 23-án éjjélkor Port-Viktóriából a Viktoria and Albert királyi jachton Kielbe utazik.

Ottó bajor király állapota.

A király reménytelen állapota bajor kormánykörökben már azon kérdés feltevésére adott alkalmat, hogy nem volna-e lehetséges a bajor királyság száz éves jubileuma alkalmával királylyá koronázni Lipót jelenlegi régens herceget?

Königswarter Hermann báró házassága.

Königswarter Hermann báró házasságkötése, melyet először múlt hétfőre tűztek ki, ma délben ment végbe a VI. kerületi anyakönyvezető előtt. Kozáry anyakönyvvezetőnél pont 12 órakor jelentek meg a jegyesek: báró Königswarter Hermann (Armin Mária), aki most 40 éves és Sosna Adolfine 29 éves operaénekesnő, Sosna bécsi katonai karmester leánya.

A bakui tüzvész.

A Vartapelow kőolajfinomítóban tegnap tűz keletkezett, mely rövid idő múlva nagyon elharapódzott. Ma estig még nem sikerült a tüzet eloltani.

Tizenhat évig eltemetetlenül.

Grácból jelentik, hogy tegnap megtalálták a tizenhat év előtt a Trenchtlin hegycsucsról lezuhant Pfeiffer nevű leobeni tanulónak koponyáját. A többi testrészeket vadállatok emésztették föl.

Megcáfolt merénylet

As orosz távirati ügynökség mértékadó helyről a külföldi lapok ama hírének megcáfolására nyert felhatalmazást, hogy a darskoje-szelói királyi palotában merénylet történt volna.

MULATSÁGOK.

Táncvigalom. A magyarországi vas és fémmunkások központi szövetségének szabadkai csoportja saját kerthelyiségében e hó 19-én táncmulatságot rendez. A vigalom dísztekézőssel, női szépségversennyel, képviselő választással és amerikai tombolajátékkal lesz egybekötve. Lesz ezenkívül világposta és különféle szórakoztató előadás. A mulatság délután 2 órakor kezdődik.

A dalegyesület mulatsága. A nyári mulatságok között bizonyára a legsikerültebb lesz az a táncmulatság, amely e hó 18-án Paliacson a nagyvendéglőben fog lefolyni. A mulatságot, mely hangversenyyel lesz egybekötve, a szabadkai dalegyesület rendezi. A mulatság iránt már most is nagy az érdeklődés. A hangverseny műsorát most állítja össze a rendezőség, de előre jelezhetjük, hogy változatos és szórakoztató lesz. A jegyek Decsy Dezső gyógyszertárában 2 koronáért kaphatók.

TANÜGY.

Évzáróünnep a zárdában. Lapunk tegnapi számában jeleztük, hogy a Miasszonyunkról elnevezett Iskolanénék intézetében e hó 26-án záróünnepély lesz. Az ünnepség műsora a következő:

Kezdőének. „Istenünkhöz áldozatra.“ Zenéjét szerző: Dr. Kanyó Gy. Éneklő a polg. isk. énekkara. Streabbog L. „Bonjour!“ Négykézre zongorán előadják: Juhász Adrien és Wittmann Paula. „Dalra fel.“ Kétszólamu karének. Éneklő a polg. iskola énekkara. „A tavasz hírnökei.“ Verses színjáték. Streabbog L. „Bonsoir!“ Négy kézre zongorán előadják: Resz Mariska és Wittmann Paula. Költemény. „Pán halála.“ Irta Reviczky Gy. Szavalja: Odry Berta. „Reng a hullám.“ Kétszólamu karének. Éneklő a polg. isk. énekkara. Eilenberg R. „Petersburger Schlittenfahrt.“ Négy kézre zongorán előadják: Balogh Ilona és Sinkovics Gizella. „A lángész.“ Jelenet 1 felvonásban. Irta: R. Gy. Szereplők: Juhász Adrien, Flatt Anna, Láng Ilona, Wagner

Elza. „Ki messze jártál“ Kétszólamu ének. Éneklő: Miksits Erzs, Hes. Róza, Soket Irén, Schneider Eleonóra, Kuluncsics Anna, Balogh Ilona, Milassin Mária és Máry Irma. Flotow „Mártha.“ Négykézre zongorán előadja: Koringer Paula tanítónőjével. Monolog. „A meglepetés.“ Irta: Farkas. Előadja: Palotay Irén. „Cigánykar.“ Preciosából. Zongora- és harmonium-kisérettel. Zongorán kíséri: Turbók Vilma. Éneklő a polg. isk. énekkara. Melodráma. „Rákóci Ferenc Rodostón.“ Váradi Antaltól. Zenéjét szerző: Ábrányi K. Szavalja Petonszky Mária. Zongorán kíséri Turbók Vilma. Cimbalmos Soket Irén. Herbert T. „Rákóci induló.“ Hat kézre előadják: Resz Mariska, Koringer Paula és Juhász Adrien. Értékesítő kiosztás.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Gyilkolás borosüveggel.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

(Saját tudósítónktól.) A szabadkai esküdt-bíróság tegnap kezdte meg a júniusi esküdt-széki ciklus első tárgyalását, amely még a délelőtti folyamán véget is ért. A tárgyaláson Govorkovics Károly szabadkai suhanc bűnténye foglalkoztatta az esküdtszéket. Ez év április hó 4-én, husvétmásodnapján történt ugyanis, hogy Bodacsics Antal korcsmájában vig társaság mulatozott. Az asztalokon javába gyűltek a borospalackok, szólt a nóta, csengett a pohár, s a mulatságot mi sem zavarta addig, amíg Govorkovics Károly és Govorkovics István be nem léptek az ivóba.

Govorkovics Károly az ünnep örömeire valahol többet szedett be a gyöngyöző nedűből s így történt, hogy a korcsmába való belépésekor duhajkodni kezdett, majd minden szó és beszéd nélkül felkapott egy borosüveget és azzal Lukács Mátyás cimboráját úgy vágta fejen, hogy az másnapra belehalt sérüléseibe.

A főtárgyalás során alig alig lehetett a tiszta valóságot kibogozni, mivel a tanuk hol eltérő vallomásokot tettek, hol pedig csak azt tudták bizonyítani, hogy a borospalackot Govorkovics kezében látták. Az esküdtek azonban megállapították a vádlott bűnösségét s a marasztaló verdikt alapján a törvényszék szigorú ítéletet hozott.

A tárgyalásról részletes tudósításunk a következő:

A szabadkai kir. törvényszék esküdtbíró-sága tegnap ítélezett Govorkovics Károly bűntényében. Valamivel 9 óra után a tárgyaló teremben megjelentek a törvényszék tagjai és az esküdtek. A tárgyalást Polgár József dr. törvényszéki elnök nyitotta meg. Majd kisorsolta az esküdteket. A bíróság így alakult meg: Szavazó bírák voltak Dr. Cosztán Miklós és Marián Miklós dr. A vádat Eperjessy Béla kir. ügyész képviselte. A vádlottat Dr. Klein Mátyás ügyvéd helyettese, Nagy Ödön védte. — A sértett képviselőjében Singer Simon dr. jelent meg. Az urnából a következők neveit huzta ki az elnök:

Rendes esküdtek: Dulics Gergely, dr. Piller, dr. Buchwald, dr. Vécsey, Bige, Hoffmann Máté, Kuthy György, Varga Agoston, Kovács Sztrikó István, Moldványi József, Guttmann Lajos és Pausics Szi. veszter pótesküdt.

A tárgyalás megnyitása után Govorkovics Károlyt hallgatta ki a törvényszék.

Vádlott elmondta, hogy szabadkai szüle-

tésű, 23 éves, r. kath. vallásu napszámos, írni olvasni nem tud. Elnök azon kérdésére, hogy bűnösnek érzi-e magát a reárott bűncselekmény elkövetésében, »nem«-mel felelt. Majd elmondta, hogy husvét másodnapján a kellettnél többet ivott, s betért Badasics Antal korcsmájába, ahol összeveszett Lukács Mátyással. Részegsége miatt alig emlékszik valamire is. Égre-földre esküdözött, hogy ártatlan és tagadta, hogy megakartá ölni Lnkácsot. Az egész ügyben csak annyit követelt el, hogy megfenyegette az elhalt Lukácsot.

A tanukihallgatások során ellentétes vallomások történtek. Minden tanu másképen adta elő az esetet. Többben Früstök Istvánt látták, amint fejbe vágta Lukácsot. Badasicsné, a korcsmáros felesége azonban határozottan állítja, hogy Govorkovics a gyilkos.

A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék az esküdteknek feladandó kérdéseket szövegezte meg.

A védelem a vádlott beszámíthatatlanságára nézve is kérdést terjesztett be.

Ezután az esküdtek tanácskozássra vonultak vissza. Kevés idő múlva az esküdtek elnöke bejelentette, hogy a bűnösség kérdésében *igennel* feleltek.

A kir. törvényszék a verdikt alapján meghozta az ítéletet, amely Govorkovics Károlyt öt esztendei fegyházzal sújtja. Az ítélet ellen a védő semmisségi panaszt jelentett be.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,
Gabonát,

Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,
Üzleti helyiséget,
Nyaralót.

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsme gy ei Napló“
kis hirdetési rovatát.

Bácsme gy ei Napló
ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor
könyv és papír kereske-
désében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereske-
désében főtér.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereske-
désében Deák-u.

Erdélyi D. és Társa
dohánytőzsde
Kossuth utca

Tenner B.
dohánytőzsde és iatékáru
üzletében Kossuth-u.

Gerber Jakab
dohánytőzsde és esztergályos
üzletében Kossuth u

Splizer és Klein
fűszer és csemege üzle-
tében Rudics-u.

Mezneries József
fűszer és csemege üzletében
honvéd laktanya mellett

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a
törvényszékkal szemben.

PALICSON
Menczel Mihály
fűszer és csemege üzle-
tében

Intelligens.

Ön Ideálm szerinti! Ha én reám kíváncsi, úgy ma délben egy óraker vigyázzon a posta bejárata előtt Ismertető jel kézben piros rózsza

Szabóságához

1 fiu és 2 nő tanonc föl-
vétetik. Tudakozni Barth
Henriknél, régi halpiac.

Fényes mel'ekker*setre

tehetnek szert oly intelli-
gns urak, kik kereske-
dőköt látogatni szoktak.
Ajánlatok: Apolló, Buda-
pest, VII. Almácssy-tér 2
cimre küldendők.

Ház eladás.

VII kerület, Bognár utcá-
ban 255 szám alatt, építé-
sre alkalmas telekkel
eladó. Bővebet ugyan-
ott a háztulajdonosnál.

Telek eladás.

Tompa utcában 237 négy-
szögöl telek igen alkalm-
mas ház építésre, előnyös
feltételek mellett szabad
kézből eladó. Bővebet a
kiadóhivatalban.

Kitűnő házikoszt
kapható egy özvegy uri
nőnél. Cim a kiadóban.

Ügyes szabónó

ajánlkozik házakhoz. Cim
a kiadóban.

Könyvelő

ki felső kereskedelmi isk-
kolát végzett mérlegké-
pes azonnali belépésre
kerestetik Bankhivatal-
kok előnyben részesülnek.
Sajátkezüleg irt ajánlat-
tok fizetési igények meg-
jelölésé-el a kiadóba in-
tézendők, ahol a cim is
megtudható.

Melyik

intelligens uriember volna
hajlandó egy elegans fess
nővel a július és augusz-
tus hónapokat Palicson
tölteni, az irjon „kelle-
mes társnó 10“ jelige alatt
a kiadóhivatalba.

Mérlegképes

könyvelő esti órákban
mellékfoglalkozást keres.
Levélbeli címet „Mérleg-
képes“ jelige alatt a ki-
adóhivatalba kér

Üres boros hordók

300 litertől felfelé keres-
tetnek megvételre. Cim a
kiadóhivatalban.

Fisharmoniumot

óhajtok bérelni. Szives
ajánlatokat a kiadóhiva-
talba kérem „Fisharmo-
nium“ cim alatt

Hirdetés

gyűjtésével szép keresetre
tehetnek szert ügyes ügy-
nőkök. Cim a kiadóban.

Beszerzési források.

Singer Co.

varrógépraktára Szabad-
kán, Eötvös-utca Geiger
ház.

Lukács Miklós

vendéglős, Kölcsey-utca
244 Naponta friss ételek
és jó italok Tekepálya

Nagy Ferencz

férfi és női cipész üzlete
Szabadkán, Nemzeti ca-
sinó épület.

Kuluncsics Balázs

uriszabó üzlete Szabadkán
Nemzeti cosinó épület

Brauchler János és fiai

gőzerőre berendezett fa-
kimunkáló gyára, butor
raktár Szabadkán, Wesse-
lényi-utca

Dukász Samu

Batthyány-utca Vermes
ház, edény piac rőfösáru
kereskedés, partie és ma-
radék vétel jutápyos áron

Nem titok

többé az, hogy 1 kr re-
mek képes levelező-lapok
k a p h a t ó k, átolvasott
könyveket s használt
tankönyveket legmaga-
sabb árért vesz az anti-
kvárium könyvk. Sza-
sadka a gymnáziummal
szemben

Mindennemű

nyomatványokat a leg-
jutányosabban és a leg-
esinosabb kivitelben ké-
szít Kladek és Hambur-
ger könyvnyomdája Sza-
badkán.

Budapesti gabonatőzsde.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.
— Junius 12. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr-re	—	—
Buza máj. 1904	—	—
Buza okt.	813—814	911—12
Rozs apr-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt-re	688—687	686—87
Zab máj-ra	—	—
Zab	—	—
Zab október	585—587	587—83
Teng. jul 1904.	528—527	525—26
Tengeri aug.	539—538	536—37
Teng. máj. 1905	558—557	554—55
Tengeri	—	—
Repce	—	—
repce aug.	10.45—10.55	—

A szerkesztésért felelős: DR. SCHÖBER BÉLA

Szabadka szab. kir. város adóhivatala.

2855/1904. adó sz.

Hirdetmény.

Az 1902. és 1904. időszakra alakított adó kivető bizottság által folyó évben az 1883. XLIV. t. c. II. §. a) pontja értelmében megadózthatandó foglalkozásokat és üzleteket érdeklő adóknak tárgyalása céljából a szabadkai egyenes adó kivető bizottságnak működése határidejéül 1904. évi június hó 24, 25, 27, 28 és 30 napjának délelőtti 8 órája tűzetik ki.

A nyilvános számadásokra kötelezett vállalatok 1903. és 1904. évi adója 1904. június hó 18-án fog tárgyalatni.

A tárgyalások a városi adóhivatal helyiségében tartatnak meg.

Városi adóhivatal.